

Så gick det till när Sträng organiserade lantarbetarna

VANNEBERGA. Gunnar Sträng, under många år Sveriges finansminister, började 18 år gammal 1924 som lantarbetare i Stockholmstrakten. Det var en yrkeskår som då hade det hårt och slitsamt och gjorde en enorm manuell insats. Men värst hade nog statarhustrurna det, en omänsklig uppgift. Stor barnflock, 35 kvm golvyta i bostaden, matlagning, lappa, laga, sticka, stoppa, handmjölka morgon och kväll. 100 000 statarhustrur.

Så inledde Gunnar Sträng sitt föredrag, när "Avd 215 Vi-by av Svenska Lantarbetarförbundet" på fredagskvällen firade sitt 50-årsjubileum, vilket i korthet refererades redan i lördagens tidning. Sedermera blev han ombudsman i Lantarbetarförbundet, och som sådan reste han land och rike runt för att organisera lantarbetarna i fackföreningen. Han var på resandefot ända upp till 340 dagar per år och vistades långa tider i Skåne. De flesta statarstugorna där hade han besökt, menade han, och nämnde bl.a. besöken i Vittskövle, Borrestad och Trolle Ljungby. Startandet av fackföreningen i Vittskövle skedde med hjälp av Nils Flink och Karl Andersson, som följde Sträng på cykelturerna till de olika statarna kväll efter kväll. 3.10 kronor fick arbetarna betala i inträdesavgift och första månadsavgift. De gjorde det motvilligt i rädsla för repressalier från arbetsgivaren.

Därför kom några också åter nästa dag och ville ha tillbaka de inbetalda avgifterna för att bli strukna ur föreningen. Ofta hade hustrurna

drivit dem till detta, eftersom det var de som fick det svårast om männen blev utan arbete.

□ PÅ CYKEL

I Kristianstadstrakten for Gunnar Sträng omkring på cykel tillsammans med Otto Nilsson. Mest omfattande var dessa kampanjfarer 1933. Då anskaffades medlemmar bl.a. till den nu jubilerande föreningen på sådana ställen som Bäckaskogs kungsgård, Björklunds nejlikeodlingar, Skottlandshus, Hammarshus, Råbelövs och Trolle Ljungby gods. Ett unikum var bonden på Hammarshus, eftersom han var den ende arbetsgivaren som gillade, att arbetarna organiserade sig och t.o.m. uppmanade dem därtill genom att ge dem bättre lön än de oorganiserade. Sträng omtalade också, att det var han som upptäckte en man vid namn Gösta Netzen. Han var då cykelreparatör, men Gunnar Sträng placerade honom på en undanskymd redaktionspost, varifrån han med tiden avancerade till både chefredaktör på "Arbetet" och landshövding i Malmö. Kanske är det han som i dag

Gunnar Sträng samtalar med sina yrkeskamrater, lantarbetarna, när Avd 215 Vi-by på fredagen 50-årsjubilerade. På väggarna fanor och standar, bl.a. det allra äldsta från avdelningens begynnelse. Bild: H.E. Elmquist.